

Brüssel, 14. september 2017
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2017/0226 (COD)

12181/17
ADD 2

DROIPEN 120
CYBER 126
JAI 784
TELECOM 206
MI 626
IA 138
CODEC 1400

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	13. september 2017
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	SWD(2017) 299 final
Teema:	KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT MÕJUHINNANGU KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE <i>Lisatud dokumendile:</i> Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, mis käsitleb mitterahastatavate maksevahenditega seotud pettuste ja võltsimise vastast võitlust ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2001/413/JSK

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument SWD(2017) 299 final.

Lisatud: SWD(2017) 299 final

Brüssel, 13.9.2017
SWD(2017) 299 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJUHINNANGU KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

**Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, mis käsitleb
mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste ja võltsimise vastast võitlust ja
millega asendatakse nõukogu raamotsus 2001/413/JSK**

{COM(2017) 489 final}
{SWD(2017) 298 final}

Kommenteeritud kokkuvõte
Mõjuhinang järgmise ettepaneku kohta: Direktiiv mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste ja võltsimise vastase võitluse kohta
A. Vajadus meetmete järele
Mis on probleem ja miks on tegemist ELi tasandi probleemiga?
Mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste leviku põhjusteks on kolm probleemi. 1. Kehtiva õigusraamistiku alusel ei ole võimalik teatavaid kuritegusid tulemuslikult uurida ega süüdistusi esitada. 2. Tegevuslike takistuste tõttu ei ole võimalik teatavaid kuritegusid tulemuslikult uurida ega süüdistusi esitada. 3. Kurjategijad kasutavad pettuste toimepanekul ära lünkasid kuriteoennetuses. Mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettused kujutavad endast julgeolekuohtu (kuna see tegevus on sissetulekuallikaks organiseeritud kuritegevusele ning teeb seega võimalikuks muu kuritegevuse, nagu terrorism, uimastikaubandus ja inimkaubandus). Samuti takistavad nimetatud pettused digitaalse ühtse turu toimimist (kuna need kahandavad tarbijate usaldust ja põhjustavad otsest majanduslikku kahju).
Mis tuleks saavutada?
Kaks üldist eesmärki: • julgeoleku parandamine, muutes mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettused kuritegelike organisatsioonide jaoks sissetulekuallikana vähem huvipakkuvaks (sissetuleku vähendamise ja riski suurendamise kaudu); • digitaalse ühtse turu toetamine, nii suurendades tarbijate ja ettevõtjate usaldust makseprotsesside vastu kui ka vähendades mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste tekitatud otsest majanduslikku kahju. Kolm konkreetset eesmärki: • selge, usaldusväärse ja tehnoloogianeutraalse poliitika/õigusraamistiku olemasolu tagamine; • uurimist ja süüdistuste esitamist piiravate tegevuslike takistuste kõrvaldamine; • kuriteoennetuse parandamine.
Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus (subsidiiaarsus)?
Mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettustel on märkimisväärne piiriülene mõõde. Seetõttu ei suuda liikmesriigid nendega omal käel või teiste riikidega koordineerimata tulemuslikult võidelda. Samuti lihtsustab ELi meede koostööd kolmandate riikidega, võttes arvesse, et mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste rahvusvaheline mõõde kandub sageli üle ELi piiride.
B. Lahendused
Millised on eri võimalused eesmärkide saavutamiseks? Kas on olemas eelistatud variant? Kui ei, siis miks?
Variant A: ELi õigusaktide rakendamise parandamine ning avaliku ja erasektori koostöö isereguleerimise hõlbustamine. Variant B: uue õigusraamistiku loomine ning avaliku ja erasektori koostöö isereguleerimise hõlbustamine. Variant C: variant B, millele lisanduvad sätted, mille järgi avaliku ja erasektori vaheline koostöö peaks toetuma mitte isereguleerimisele, vaid aruandlusele, ning uued sätted teadlikkuse suurendamise kohta. Variant D: variant C, millele lisanduvad sätted kohtualluvuse kohta, mis täiendavad Euroopa uurimismäärust ja kohtumääruseid käsitlevaid norme. Eelistatud poliitikavariant on variant C, ühtaegu nii kvaliteedi kui ka kulude ja kasu seisukohast.
Millised on eri sidusrühmade seisukohad? Kes millist varianti toetab?

Üldiselt väljendasid sidusrühmad kahtlusi seoses kehtiva õigusraamistiku (nõukogu raamotsus 2001/413/JSK mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste ja võltsimiste vastase võitluse kohta) asjakohasuse, tulemuslikkuse ja lisaväärtusega. Eeskätt olid sidusrühmad seisukohal, et raamotsuses sätestatud määratlused ei ole ajakohased (õigusasutuste eksperdid juhtisid eelkõige tähelepanu virtuaalvaluutadele; see seisukoht leidis laialdast toetust ka üksikisikute ja sidusrühmade poolt avaliku konsultatsiooni käigus esitatud arvamustes) ning et kaaluda tuleks uute, õigusaktides siiani sätestamata süüteokoosseisude loomist (õiguskaitse- ja kohtuasutuste eksperdid tõid eeskätt näiteks varastatud makseandmete müügi, omandamise ja kättesaadavaks tegemise; ka see seisukoht leidis laialdast toetust avaliku konsultatsiooni käigus esitatud arvamustes). Sidusrühmad leidsid, et parandada tuleb koostööd liikmesriikide ametiasutuste ning riigiasutuste ja erasektori vahel. Sidusrühmad finantsinstitutsioonidest ja muud eraõiguslikud isikud (nt kaupmehed) kurtsid õiguskindluse puudumise üle, mis ei võimalda neil infot jagada, samas kui asjatundjad õiguskaitse valdkonnast märkisid, et info saamiseks kulub aeg ei lase kuritegusid tõhusalt uurida.
C. Eelistatud poliitikavariandi mõju
Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised? Algatus aitab saavutada tulemuslikumat ja tõhusamat õiguskaitset mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste vastu, muutes õigusnormide kohaldamise ELi piires ühtsemaks ning parandades avaliku ja erasektori koostööd ja teabevahetust. Algatus suurendaks julgeoleku parandamise teel ühtlasi usaldust digitaalse ühtse turu vastu.
Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) kulud? - Uue algatuse väljatöötamise ja rakendamise kulud liikmesriikidele moodustavad hinnanguliselt ligikaudu 561 000 eurot (ühikordse kulutusena). - Õigusnormide rakendamise ja täitmise tagamise püsikulud liikmesriikidele on hinnanguliselt 2 285 140 eurot aastas (kõik liikmesriigid kokku).
Milline on mõju VKEdele ja konkurentsivõimele? Kuna ettepanekus ei ole kohustuslikke norme aruandluse kohta, ei tohiks see avaldada täiendavate kulutuste näol mõju ettevõtjatele, sealhulgas VKEdele. Muud ettepanekus sisalduda võivad sätted ei mõjuta samuti VKEsid.
Kas on ette näha märkimisväärset mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele? Kokkuvõttes peaks kavandatud meetmete kumulatiivne mõju haldus- ja finantskuludele olema senisest suurem, kuna uuritavate juhtumite arv hakkab koormama õiguskaitse ressursse selles valdkonnas, ja seetõttu tuleks neid ressursse suurendada. Peamised põhjused on järgmised: • maksevahendi laiendatud määratlus ja täiendavad süüteod (ettevalmistavad toimingud), mille vastu võidelda, suurendavad tõenäoliselt nende juhtumite arvu, millega politsei ja kohtuasutused oma vastutusalas tegelevad; • piiriülese koostöö tõhustamiseks on vaja täiendavaid vahendeid; • liikmesriikide kohustus koguda statistikat suurendaks halduskoormust. Teisest küljest annaks mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettusi võimaldavate tegurite kõrvaldamiseks selge õigusraamistiku loomine võimaluse pettustega seotud tegevusi varem avastada, nende kohta süüdistusi esitada ja nende eest karistada. Kuigi ka avaliku ja erasektori koostöö tugevdamise vahenditel on oma hind, siis õiguskaitse tulemuslikkusesse ja tõhususse tehtud investeeringud tasuvad end kohe ära.
Kas on oodata muud olulist mõju? ELi tasandil ei täheldata olulisi keskkonnamõjusid ega mõju tööhõive üldtasemele. Suurendades kooskõla kehtivate normidega (nt makseteenuste direktiiv¹), looks uus õigusakt sünergiaid mittesularahaliste maksevahendite kaitse valdkonnas.
Proportsionaalsus?

¹ 25. novembri 2015. aasta [direktiiv 2015/2366](#) makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ ning 2013/36/EL ja määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ning direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta.

Eelistatud poliitikavariandi kohaselt kehtestataks minimaalne hulk ühtseid ulatuslikke määratlusi ja karistuste ülemmäärade ühine miinimumtase ning ohvrite õigused. Seega säilitaksid liikmesriigid teatava kaalutusõiguse karistuste tasemete kehtestamisel. Samuti võivad liikmesriigid anda mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste ohvritele rohkem õigusi. Eelistatud poliitikavariandi kohaselt ei kehtestataks erasektorile (sealhulgas VKEdele) ega kodanikele ebaproportsionaalseid kohustusi, kuna selle kohaselt ei kehtestata aruandekohustusi. Valitud vahendiks on direktiiv, millega tagatakse liikmesriikidele paindlikkus selle rakendamisel. Eelistatud poliitikavariant ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik esialgse probleemi lahendamiseks ja ELi sekkumise eesmärkide saavutamiseks.
D. Järeelmeetmed
Millal poliitika läbi vaadatakse?
Komisjon peaks mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettusi käsitleva ettepaneku rakendamise läbi vaatama seoses käesolevas mõjuhindangus esitatud poliitikaeesmärkide saavutamiseega. Hindamine peaks toimuma kuus aastat pärast õigusakti rakendamise tähtaega, mis on piisavalt pikk ajavahemik, et hinnata algatuse mõju pärast selle täielikku rakendamist kõigis liikmesriikides.